

## نیازسنجی آموزشی مروجان پهنه کشاورزی در شهرستان بویراحمد: کاوبود مدل ارزشیابی بوریج

ناهید کمالی مقدم<sup>۱</sup>، مریم شریفزاده<sup>۲\*</sup> و حمید رستگاری کوپائی<sup>۳</sup>

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تربیت و آموزش کشاورزی پایدار، دانشگاه پاسوح

۲- عضو هیأت علمی گروه مدیریت توسعه روستایی، دانشگاه پاسوح، پاسوح، ایران (m.sharifzadeh@yahoo.com)

۳- دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، دانشگاه پاسوح

### چکیده

در بسیاری از برنامه‌های آموزشی ترویجی توجه اندکی به نیازهای آموزشی از دیدگاه مروجان و کارشناسان ترویج می‌شود که به دنبال آن اثربخشی فعالیت‌های ترویجی تحت شعاع قرار می‌گیرد. بدین منظور، هدف این پژوهش نیازسنجی آموزشی مروجان پهنه کشاورزی در شهرستان بویراحمد بود. برای این منظور از روش توصیفی - همبستگی برپایه پیمایش با استفاده از مدل نیازسنجی بوریج استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق را ۹۴ تن از مروجان پهنه‌ی کشاورزی در شهرستان بویراحمد تشکیل دادند. از این میان ۶۸ نفر با استفاده از جدول نمونه‌گیری بارتلت و همکاران به عنوان نمونه مورد بررسی گزینش شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد. روایی صوری پرسشنامه با کسب نظر استادان متخصص به دست آمد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب الگای کرونباخ ( $\alpha = 0.82$ ) محاسبه شد که گویای پایایی مطلوب آن بود. به این منظور ۶۴ گویه (۳۸ تا مربوط به دانش ترویجی، ۲۲ تا مربوط به دانش فنی) مورد نیاز که با استفاده از مورادهای و با توجه به مدل نیازسنجی بوریج و میانگین وزنی نمره تفاوت، رتبه‌بندی شدند. نتایج به دست آمده از پژوهش نشان داد، که در حیطه دانش ترویجی آموزش اعضاء صندوق اعتبارات خرد زنان و در حیطه دانش فنی محصولات مقاوم در برابر حشرات از بارزترین نیازهای آموزشی مروجان پهنه‌ی کشاورزی بودند. افزون بر آن کمترین نیاز آموزشی در حیطه دانش ترویجی نقش آموزش در توسعه منابع انسانی و کمترین آن در حیطه دانش فنی امر به معروف و نهی از منکر نشان داده شد.

**واژه‌های کلیدی:** نیازسنجی، نیازآموزشی، مروجین پهنه، شهرستان بویراحمد، مدل بوریج